

INFORMACE

Uzavření provozu organizace a vstupu veřejnosti

Na základě nařízení vlády jsou veškeré objekty a areál Hvězdárny Valašské Meziříčí, p. o. pro veřejnost do odvolání uzavřeny. Aktuální informace o provozu naleznete na našich stránkách www.astrovm.cz, nebo se můžete dotázat ve všedních dnech na telefonním čísle 571 611 928 případně prostřednictvím e-mailu hvezdarna@astrovm.cz. Děkuje.

ASTRONOMICKÁ POZOROVÁNÍ

Astronomická pozorování pro veřejnost – **LISTOPAD**:

PONDĚLÍ * ÚTERÝ * STŘEDA * ČTVRTEK * PÁTEK

!!! V PŘÍPADĚ OBNOVENÍ PROVOZU !!!

v 18:00 hodin (kromě úterý 17. listopadu)

Program pozorování:

Měsíc – 1. až 4. listopadu a od 19. listopadu

Mars – po celý měsíc

Jupiter – po celý měsíc

Saturn – po celý měsíc

Hvězdy a vícenásobné hvězdné systémy – po celý měsíc

Hvězdokupy, mlhoviny, galaxie – nerušili svým svitem Měsíc

Vstupné: dospělí 50,- Kč, mládež 40,- Kč

ZÁJMOVÉ ASTRONOMICKÉ KROUŽKY

Astronomický kroužek má na valašskomeziříčské hvězdárně dlouholetou tradici. Je určen pro všechny mladé (ale i starší) a zvědavé zájemce o astronomii, ale i jiné přírodovědné obory. Vítány jsou děti od ukončené 3. třídy ZŠ a členové kroužku z minulých let.

Zájemci se mohou přihlásit prostřednictvím e-mailu na adresu dkonvicna@astrovm.cz, kde je možné získat bližší informace. Školné (kroužkové) je ve výši 800,- Kč za školní rok.

PODĚKOVALI SE

Spatřili superdalekohled, pohladili si astronauta Krtečka

Observatoř v Ondřejově u Prahy si členové astronomického kroužku při naší hvězdárně vybrali za cíl exkurze, kterou podnikli druhou říjnovou sobotu.

„Chceme, aby děti viděly, kde se dělá skutečná věda, jak vypadají profesionální přístroje a aby si nabyté vědomosti porovnávaly se skutečnými zážitky,“ připomíná smysl návštěvy vedoucí kroužku a odborný pracovník valašskomeziříčské hvězdárny Radek Kraus.

V nejstarší, největší a rozsahem činnosti také nejvýznamnější české hvězdárně, patřící Astronomickému ústavu Akademie věd ČR, si členové kroužku prohlédli přes sto let stará pracoviště vybavená původní technikou i muzeum, prošli se „radarovou loukou“ s velkými slunečními radioteleskopy a spatřili největší dalekohled v naší zemi.

„Nese jméno předního českého astronoma Luboše Pereka, jenž se v 60. letech minulého století zasloužil o jeho vybudování a nedávno zemřel ve 101 letech,“ vypráví pracovník hvězdárny Pavel Suchan a přidává úctyhodné parametry přístroje: hlavní zrcadlo má průměr 2 metry, tubus s objektivem, protizávažím a dalšími částmi váží 83 tun, dalekohled je umístěn v otočné kopuli o průměru 21 metrů a hmotnosti 195 tun.

Jedinečných zážitků si však mladí astronomové odnesli mnohem více. Vždyť vzít do dlaně opravdový meteorit nebo si sáhnout na drobný úlomek Měsíce se člověku nepoštěstí každý den. A co teprve možnost pohladit si plyšového „astronauta“ Krtečka, kterého vzal do vesmíru americký astronaut Andrew Feustel, nebo se podepsat vesmírným perem, jehož vývoj přišel na 1 milion dolarů...

„Bylo to naprosto super,“ hodnotí návštěvu Adam Pěnička, jehož překvapilo průvodcovo sdělení, že už není třeba stavět vět-

ší dalekohled. „To je možná pranda, protože je obrovský,“ souhlasí jedenáctiletý astronom. O čtyři roky staršího Vojtěcha Kočára nejvíce zaujala trojice slunečních radioteleskopů. „Dalekohled je sice fajn, ale tohle mi přišlo zajímavější. Vůbec jsem nevěděl, že takové radioteleskopy u nás máme,“ přiznává. Líbuši Krausovou nadchly nejen obří rozměry dalekohledu. „Super bylo i to, že jsem si mohla sáhnout na meteorit a na Krteka, který byl ve vesmíru,“ říká jedenáctiletá školačka.

Exkurzi finančně podpořilo Ministerstvo kultury ČR.

(J. Beneš, Hvězdárna Valašské Meziříčí)

PŘIPRAVUJEME

Noc vědců a seminář Kosmonautika se uskuteční – vzhledem k okolnostem proběhnou on-line!

Pátek 27. listopadu od 18.00 do 19.30 h

KDE JSME MOHLI BÝT, KDYBY... ANEB KOSMICKÁ TECHNIKA, KTERÁ NEDOSTALA PŘÍLEŽITOST

Přednáška Ing. Tomáše Příbyla o smělých plánech a kosmických programech, které se nakonec z rozličných důvodů neuskutečnily.

Byly příliš šílené, zbytečné velké, nehorázně nákladné – nebo jen prostě předběhly svoji dobu. Pojďme si připomenout ty, které mohly zásadním způsobem otočit kormidlem kosmonautiky a změnit běh dějin. Odvážné koncepty raket, levných raketoplánů, obřích stanic, meziplanetárních sond nebo pilotovaných výprav na Mars. Aneb představte si, co mohlo být, kdyby...

Sobota 28. listopadu od 9:00 do 12:00 h

Program sobotního online kosmonautického semináře připravujeme. Podrobnější informace a návod k přihlášení najdete na www.astrovm.cz.

Revitalizace centrální části areálu hvězdárny před dokončením

Hvězdárna Valašské Meziříčí díky dotační podpoře v rámci projektu přeshraniční spolupráce s názvem „*Využití a zpřístupnění centrální části areálu Hvězdárny Valašské Meziříčí*“ realizovala kompletní revitalizaci

a úpravu centrální části areálu, ležící jižně před hlavní budovou hvězdárny. Celkový rozpočet projektu činil téměř 59 000 € a z toho činí plánovaná dotace přibližně 30 000 €. Díky této podpoře a podpoře Zlínského kraje si budou moci návštěvníci hvězdárny od příštího roku užít odpočinek a relax v nově zpřístupněné části a dovědět se něco více o flóře příhraniční oblasti Slovenska a České republiky.

FOND MALÝCH PROJEKTŮ

Asi každý, kdo někdy navštívil areál valašskomeziříčské hvězdárny, si pamatuje nápadný betonový pylon (gnómon), který stál uprostřed bývalého amfiteátru, posledních mnoho desítek let uprostřed vodní plochy jezírka a posledních 10 let uprostřed zarostlého křoví. Gnómon je stále na svém místě a je opět dominantou nové vodní plochy.

Koncem srpna začala stavební firma s realizací stavební části projektu, která obsahovala vybourání starých okrajů betonové nádrže, instalaci nové podzemní nádrže na dešťovou vodu a zejména kompletní modelaci terénu a vybudování nového, plošně menšího jezírka vyloženého kameny, dále malé kamenné zidky, zcela

nového chodníku kolem jezírka a nových ploch pro osazení stromky, keři a bylinami.

Součástí projektu byla také oprava gnómonu, na jehož železobetonové nosné části i povr-

chu z teraca zanechal zub času znatelné stopy. I tato část opravy se povedla a sloup byl z velké části zrenovován a má zcela nový povrch, který přesně odpovídá povrchu původnímu.

V současné době pracujeme na doprovodných informačních a vzdělávacích tabulích a materiálech, které doplní celou část areálu pro veřejnost, děti a mládež. Pro děti připravujeme speciální tištěný materiál, který je podrobněji a hravou formou seznámí s jedinečnou bohatostí rostlinných druhů a společenstev v příhraniční oblasti České republiky a Slovenska.

V prvním týdnu listopadu bude dokončena poslední část projektu, ve které dojde k osazení připravených ploch novými bylinami, keři i stromky, instalaci několika geologických vzorků z regionu a také osetím louky trávou s typickou květenou Bílých Karpat. Poslední část venkovních prací bude spočívat v návozu mulčovací kůry a osazení informačních tabulí a tabulí publicity.

Projekt je spolufinancován z programu Interreg V-A Slovenská republika - Česká republika Fond malých projektů.

(L. Lenža, Hvězdárna Valašské Meziříčí)

POZORUJTE

Fáze Měsíce v listopadu 2020

Poslední čtvrt' nastává 8. listopadu ve 14:46 SEČ, nov 15. listopadu v 6:07 SEČ, první čtvrt' 22. listopadu v 5:45 SEČ a úplněk 30. listopadu října v 10:29 SEČ.

Seskupení Měsíce, Jupiteru a Saturnu

Dne 19. listopadu se odehraje na večerní obloze nad jihozápadním obzorem seskupení planet Jupiter a Saturn s Měsícem.

PROGRAMOVÝ ZPRÁVODAJ HVĚZDÁRNY VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ, PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE ZLÍNSKÉHO KRAJE A VALAŠSKÉ ASTRONOMICKÉ SPOLEČNOSTI
Vydává Hvězdárna Valašské Meziříčí, p. o.: Vsetínská 78, 757 01 Valašské Meziříčí
tel./fax: 571 611 928; E-mail: info@astrovm.cz; URL: www.astrovm.cz

Sazba a tisk: Hvězdárna Valašské Meziříčí, p. o.

**HVĚZDÁRNA
VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ**
LISTOPAD 2020

Opravený gnómon a jezírko před hvězdárnou (foto: HVM / Josef Beneš)